

Dosarul nr. 3r-299/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. M. Gandrabur)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, V. Negru, G. Dașchevici)

DECIZIE

15 septembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Victor Burduh
Nicolae Craiu

examinând recursul depus de către avocata Natalia Ctitor, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist”,

în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Harcrist” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, terț Harbuz Gherasim, cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 1 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost declarat inadmisibil apelul pe motiv că acesta a fost depus de o persoană neîmputernicită,

c o n s t a t ă:

La data de 13 mai 2019 Societatea cu Răspundere Limitată „Harcrist” a înaintat o cerere de chemare în judecată către Serviciul Fiscal de Stat, terț Harbuz Gherasim, cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și compensarea cheltuielilor de judecată (f.d. 2-5).

Prin hotărârea din 17 martie 2021 a Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani, a fost respinsă ca neîntemeiată acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Harcrist” (f.d. 154).

La data de 22 martie 2021 avocatul Ctitor Natalia, acționând în interesele SRL „Harcrist”, a depus prin intermediul oficiului poștal apel împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău sediul Rîșcani din 17 martie 2021, solicitând casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii (f.d. 178).

Prin încheierea din 1 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat inadmisibil apelul pe motiv că acesta a fost depus de o persoană neîmputernicită.

La 29 iulie 2021, avocata Ctitor Natalia a depus, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist”, cerere de recurs împotriva încheierii din 1 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii instanței de apel (f.d.199-205).

În motivarea recursului, recurenții au indicat că, în speța dată, există circumstanțe de fapt și probatoriu ce confirmă existența împuternicirilor valabile ale reprezentantului recurentului, inclusiv la momentul depunerii apelului motivat, ce plasează temeinicia actului judecătoresc recurat sub aspect negativ.

A solicitat repunerea în termenul pentru depunerea recursului, cu trimitere la prevederile art. 65 alin. (1 și 2) Cod administrativ, invocând că omiterea termenului de contestare a încheierii recurate a fost generată de circumstanțe independente de voința recurente și a reprezentantului lor, dat fiind faptul că actul de dispoziție contestat a fost comunicat reprezentantei recurente abia la 21 iulie 2021, de către administratorul recurente, care s-a aflat în concediu în perioada 01 iulie 2021 – 20 iulie 2021.

Invederează instanței că recepționarea poștei, în perioada de concediu a administratorului, era realizată de personalul societății, care stoca plicurile până la revenirea administratorului din concediu.

Fiind remise subsemnatei înscrisurile, s-a constatat că potrivit scrisorii de însoțire din 28 iunie 2021, actul judecătoresc contestat a fost expediat părților procesuale și terței persoane, cu excepția expedierii în adresa autorului apelului preliminar și a celui motivat, adică avocatei Ctitor Natalia în pofida faptului că aceasta nu este un subiect străin și neîmputernicit, fiind atestată participarea sa în multiplele ședințe judiciare pe cauza dată în instanța de fond.

La caz, în viziunea părții recurente, instanța de apel a ignorat prevederile art. 219 Cod administrativ.

Examinând recursul depus de către avocata Ctitor Natalia, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist”, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că cererea cu privire la repunerea în termen a recursului este neîntemeiată, prin urmare recursul este inadmisibil, din considerentele ce succed.

Prin prisma art. 191, alin. (5) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție soluționează cererile de recurs împotriva hotărârilor, deciziilor și încheierilor curții de apel.

Conform art. 241, alin. (1) din Codul administrativ încheierile primei instanțe și ale instanței de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărâre, în cazurile prevăzute de prezentul cod și de alte legi.

Alineatul 1 al aceluiași articol prevede că pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Potrivit art. 243, alin. (1) lit. a) din Codul administrativ, examinând recursul împotriva încheierii judecătorești, instanța adoptă decizie prin care declară recursul inadmisibil.

Implicit speței, Colegiul consideră relevante dispozițiile art. 242 Cod administrativ, care stipulează că recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

Din materialele și lucrările dosarului rezultă că Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la 1 iunie 2021 și a comunicat încheierea recurenteii Societatea cu Răspundere Limitată „Harcrist” la 2 iulie 2021 (aviz DS8001932300AS, f.d. 197), fapt recunoscut de însăși reprezentanta recurenteii.

În privința modalităților de comunicare și notificare, Codul administrativ statuează, la art. 96 alin. (1), că notificările și comunicările către participanții la procedura administrativă se realizează în orice formă de comunicare adecvată, rapidă și eficientă din punctul de vedere al costurilor. Comunicarea prin mijloace electronice are prioritate dacă este adecvată obiectului comunicării și acceptată de participantul la procedură.

În corespundere cu art. 33 din Codul administrativ, comunicarea interinstituțională și comunicarea cu participanții sau cu publicul în cadrul procedurii administrative se face prin orice mijloc (verbal, poștă, telefon, fax, poștă electronică etc.), acordându-se prioritate mijloacelor care asigură o mai mare eficiență, rapiditate și economie de costuri.

La caz s-a constatat că la 2 iulie 2021 încheierea contestată a fost notificată recurenteii.

Însă, ignorând prevederile legale ce guvernează procedura de exercitare a căii de atac în ordine de recurs în secțiunea I, avocata Ctitor Natalia, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist”, a expediat recursul, prin intermediul oficiului poștal la 29 iulie 2021, fapt confirmat prin parafa aplicată pe plicul anexat la recurs (f.d. 205). Mai mult, faptul omiterii termenului de depunere a recursului este recunoscut de avocata Ctitor Natalia, ori prin recursul depus aceasta a solicitat repunerea în termenul de procedură, motivând omiterea termenului drept urmare a faptului aflării în concediu a administratorului societății recurente.

Referitor la cererea cu privire la repunerea în termenul de depunere a recursului completul specializat reține ca fiind relevante prevederile art. 244, alin. (2) din Codul administrativ coroborate cu dispozițiile art. 237, alin. (1) din cap. III din cartea a treia din Codul administrativ, care stipulează că prevederile art. 65, alin. (1) și (2) se aplică corespunzător pentru repunerea în termenul de recurs și în termenul de prezentare a motivării recursului.

La rândul său, art. 65, alin. (1) și (2) din Codul administrativ statuează că dacă o persoană, din motive independente de voința ei, nu a putut respecta un termen legal, atunci, la cerere, ea poate fi repusă în termen. Culpă unui reprezentant legal sau împuternicit se atribuie reprezentatului. Cererea de repunere în termen se depune în termen de 15 zile de la înlăturarea impedimentului. La cerere se anexează probele care confirmă faptele pe care aceasta se întemeiază și, suplimentar, se recuperează acțiunile omise.

Din constatările relatate supra rezultă că termenul de depunere a recursului pentru recurentă a început a curge la data de 3 iulie 2021 și a expirat la 19 iulie 2021.

Completul specializat menționează că importanța termenelor de procedură este dictată de faptul că ele determină regimul temporar optimal pentru realizarea justiției, pe de o parte, mobilizează cercetarea cauzei, pe de altă parte contracarează urgentarea nejustificată a realizării drepturilor și obligațiilor procesuale, reprezentând instrumentul prevenirii uzării de către participanții la proces cu

rea-credință de drepturile lor procedurale. Neexecutarea dispozițiilor normelor de drept material determină aplicarea sancțiunilor procedurale, cu survenirea efectelor negative.

Din memoriul cererii de repunere în termen se atestă că avocata Ctitor Natalia a invocat imposibilitatea de a exercita actul procedural de depunere a recursului în interiorul termenului legal, din motiv că i-a fost notificată tardiv, de către clientul său, încheierea din data de 2 iulie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Acest argument este considerat de către instanța de recurs declarativ, ori în cazul aplicării semnăturii reprezentantului persoanei juridice pe avizul de recepție ce însoțea actul judecătoresc comunicat, cum este în cazul de față, data notificării actului judecătoresc de dispoziție se consideră data aplicării semnăturii ce confirmă recepționarea acestuia.

Faptul că această corespondență a fost verificată la o dată ulterioară celei în care a fost recepționată nu se încadrează la temeiurile prevăzute de art. 65 alin. (1) și (2) Cod administrativ și nu pot fi calificate drept „independente de voința” participantului la proces. Recurenta trebuia să fie diligentă știind că este implicată într-un proces și că urmează să respecte niște termene, astfel încât urma să își aranjeze treburile interne în așa fel încât să asigure verificarea corespondenței în timp util. În plus, faptul aplicării semnăturii la rubrica „recepționat” de către reprezentantul Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist” denotă faptul că, în toată această perioadă, la sediul societății exista personal, care își îndeplinea activ atribuțiile de serviciu. Când și cum acest act a fost ulterior comunicat conducerii persoanei juridice, cât reprezentantului legal al acesteia, ține de relațiile și înțelegerile interne între aceștia și nu afectează modul de calculare a termenelor înscris în normele de procedură aplicabile.

Astfel, se atestă că nu poate fi imputată instanței necomunicarea încheierii din data de 1 iunie 2021, or, atât recurenta, cât și reprezentanta acesteia au fost înștiințate despre conținutul actului de dispoziție recurat, în ordinea prevăzută de cadrul normativ relevant, iar prin prisma art. 24, alin. (1) din Codul administrativ avocata Ctitor Natalia, cât și Societatea cu Răspundere Limitată „Harcrist” aveau obligația prezumată de a manifesta diligență și atitudine activă și la un interval rezonabil de timp să se intereseze prin mijloace eficiente, dacă a fost sau nu emis vreun act judecătoresc în privința cererii de apel depusă și respectiv să comunice și să acționeze într-un mod eficient pentru a ridica corespondența în timp util. Această acțiune procesuală era vital necesară pentru întreprinderea măsurilor de protejare a dreptului de acces la instanță și declararea în termen a căii de atac (recursul), în caz contrar intervenind cu titlu de sancțiune procedurală, declararea recursului inadmisibil în temeiul art. 243, alin. (1), lit. a) din Codul administrativ.

În circumstanțele menționate și în baza normelor de drept sus-citate Colegiul constată că avocata Ctitor Natalia, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist”, nu a invocat niciun motiv plauzibil care ar justifica imposibilitatea sa de a face uz în interiorul termenului legal de dreptul procedural de a contesta actul judecătoresc de dispoziție emis de Curtea de Apel Chișinău la 1 iunie 2021, prin urmare cererea cu privire la repunerea în termen se va respinge drept neîntemeiată.

Respectiv, depunând recursul la 27 iulie 2021, avocata Ctitor Natalia, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist”, a omis termenul legal de declarare a recursului, deși trebuia să dea dovadă de diligență și un rol activ față de

cauza de contencios administrativ în care este implicată, iar culpa acesteia se atribuie Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist”.

La caz, este notabil că certitudinea legală impusă regulilor procedurii de contencios administrativ, în calitate de condiție sine qua non a unui proces echitabil, vizează atât drepturile recurentului, cât și ale intimatului, astfel încât instanța de contencios administrativ, nefiind în drept de a substitui voința legislatorului materializată în conținutul normelor de procedură, în vederea exonerării recurentului de sancțiunile procedurale din motivul înțelegerii greșite de către acesta a efectelor legale și a gestiunii necorespunzătoare a propriei activități.

Imperioasă speței este și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului, potrivit căreia reglementarea referitoare la formalitățile și termenele ce trebuie respectate pentru exercitarea unei căi de atac urmărește să asigure o bună administrare a justiției și, în particular, să respecte principiul securității raporturilor juridice și că cei interesați trebuie să aibă posibilitatea de a se aștepta ca aceste reguli să fie aplicate. Aceste termene urmăresc mai multe scopuri importante, și anume, să garanteze securitatea juridică, fixând un termen pentru acțiuni, să pună pe eventualii pârâți la adăpost de plângeri introduse foarte târziu, care ar fi, probabil, mai dificil de combătut, și să împiedice nedreptățile ce s-ar putea produce dacă tribunalele ar fi chemate să se pronunțe în legătură cu evenimente consumate cu mult timp în urmă, plecând de la elemente de probă cărora nu li s-ar mai putea acorda credit și care ar fi incomplete din cauza timpului scurs (cauza *Brumărescu c. României*, cauza *Marckx c. Belgiei*).

Curtea Europeană a Drepturilor Omului a statuat în cauza *Ponomaryov c. Ucrainei* că, deși, în speță nu este vorba despre desființarea unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile în urma admiterii unei căi extraordinare de atac în lumina unor circumstanțe nou descoperite, ci de redeschiderea unui proces după un interval considerabil de timp prin repunerea în termenul de introducere a unei căi ordinare de atac, totuși reînnoirea acestui termen după o perioadă îndelungată și pentru motive neconvingătoare, reprezintă o decizie care ar putea înfrânge principiul securității raporturilor juridice într-un mod similar cu o cale extraordinară de atac.

În această ordine de idei, corelând circumstanțele faptice constatate și expuse supra cu normele legale precitate, instanța de recurs concluzionează că la depunerea recursului împotriva încheierii din 1 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, avocata Ctitor Natalia, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist”, nu a respectat prevederile articolului 242 din Codul administrativ, iar temeiuri de repunere în termenul de depunere a recursului nu s-au stabilit.

Din considerentele menționate și având în vedere că avocata Ctitor Natalia, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist”, nu a respectat prevederile articolului 242 din Codul administrativ și nu a prezentat, prin prisma art. 65, alin. (1) din Codul administrativ, nici un argument întemeiat privind omiterea termenul de depunere a recursului completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge cererea cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului, a declara inadmisibil recursul depus de către avocata Ctitor Natalia, în interesele Societății cu

Răspundere Limitată „Harcrist”, împotriva încheierii din 1 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău.

Conform articolelor 65, 230 și 243 alin. (1), lit. a) din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e :

Se respinge cererea avocatei Ctitor Natalia, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist”, cu privire la repunerea în termenul de declarare a recursului.

Se declară inadmisibil recursul depus de către către avocata Ctitor Natalia, în interesele Societății cu Răspundere Limitată „Harcrist” împotriva încheierii din 1 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza de contencios administrativ la acțiunea înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată „Harcrist” împotriva Serviciului Fiscal de Stat, terț Harbuz Gherasim, cu privire la contestarea actului administrativ individual defavorabil și compensarea cheltuielilor de judecată..

Decizia nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Victor Burduh

Nicolae Craiu